

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора № 104/1
від “ 10 ” червня 2015 р.

І Н С Т Р У К Ц І Я № 51

з безпеки життєдіяльності для студентів під час літніх канікул

1 Загальні положення

1.1 Інструкція з безпеки студентів поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час перебування їх на літніх канікулах.

1.2 Інструкцію розроблено відповідно до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 р. № 563, «Правил дорожнього руху України», затверджених Постановою Кабміну України від 10.10.2001 № 1306 (зі змінами та доповненнями відповідно до постанови Кабміну України № 111 від 11.02.2013 р., №136 від 06.03.2013 р. та № 162 від 04.06.2014 р., «Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України», затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Головного управління державної пожежної охорони від 30.09.1998 № 348/70. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.11.1998 р. за № 800/3240 (зі змінами наказ Міносвіти № 64/12 від 12.03.1999р. та наказ МОН № 80/16 від 21.02.2001р

1.3 Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях, мати необхідні знання і навички користування медикаментами.

1.4 Конкретні дії щодо надання першої допомоги потерпілому під час різних уражень описані в інструкції №3 з надання першої (долікарської) медичної допомоги при нещасних випадках, затвердженої наказом № 33 від 23.04.2014р.

2 Основні вимоги безпеки життєдіяльності для студентів під час літніх канікул.

2.1 Загальні рекомендації щодо правил поведінки:

Перебуваючи вдома, на вулиці, у громадських місцях, в приміщеннях, замкнутому просторі, з незнайомими людьми, студенти повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків та травмування:

- категорично заборонено перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих будівель тощо;
- категорично заборонено вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;
- категорично заборонено брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дикі рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може призвести до отруєння;
- на вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи відкритий каналізаційний люк;

- не підходити на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння – дані проводи можуть бути знаходитися під напругою;
- не підходити до щитових, не залазити на стовпи з високовольтними проводами – можна отримати удар електрострумом від високовольтних живлень на відстані 5 м;
- бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші прилади справні, сильно не розгойдуватися й не розгойдувати інших, щоб не призвести до падіння чи іншого травмування;
- не виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння із висоти;
- не нахилитися з відчинених вікон, на перила чи парапети сходових для запобігання падіння із висоти; не спускатися у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища – там може бути отруйний газ;
- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на сказ тварин;
- застосовувати всі знання й правила, отримані на заняттях основ безпеки життєдіяльності.

Не розмовляти і не вступати в контакт із **незнайомцями**, зокрема не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками міліції. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей.

Не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Скажіть, що не знаєте, і швидко йдіть геть.

Бути подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може призвести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими керуйтеся толерантними відносинами.

Не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомими людьми; одразу кликати на допомогу, якщо незнайомиць провокує якісь дії щодо вас.

Бути уважними, оглядатися й перевіряти, чи не слідує за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між домами й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупинитися й відійти у сторону, щоб потенційний переслідувач пройшов повз вас.

Під час перебування на дискотечі, треба завчасно попередити батьків; слід керуватися загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку діями і словами.

У разі небезпечної ситуації звертатися до служби охорони закладу, викликати міліцію за номером 102, зателефонувати батькам.

Не вчиняти дії, що можуть призвести до правопорушень.

Знати на пам'ять номери телефонів батьків, родичів, знайомих, а також номери телефонів служб екстреної допомоги: 101– пожежна охорона; 102 – міліція; 103 – швидка медична допомога; 104– газова служба. При наданні інформації про небезпеку, коротко описати ситуацію, назвати адресу, де

сталася надзвичайна ситуація, а також своє прізвище, ім'я, номер свого телефону.

2.2 Під час канікул, перебуваючи на вулиці і ставши учасником дорожньо-транспортного руху, чітко виконувати **правила дорожнього руху:**

- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, притримуючись правого боку;
- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїжджої частини, йти назустріч руху транспортних засобів;
- переходити проїжджу частину тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, а у разі їх відсутності – на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;
- у місцях із регульованим рухом керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;
- виходити на проїжджу частину з-за транспортних засобів упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- чекати на транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- на тролейбусних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише з боку дверей і тільки після зупинки транспортного засобу;
- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного або синього кольору, чи спеціальним звуковим сигналом, треба утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;
- категорично заборонено вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом, або невстановлених місцями;
- по проїжджій дорозі рухатися на велосипеді можна тільки дітям, які досягають 16-ти років; мопеди й велосипеди повинні бути обладнані звуковим сигналом та світловими відбивачами: попереду – білого кольору, по боках – оранжевого, позаду – червоного; на голові у водія має бути захисний шолом; слід чітко дотримуватися правил дорожнього руху;
- водіям мопедів і велосипедів заборонено: керувати транспортом із несправним гальмом, звуковим сигналом, у темну пору доби; рухатися по автомагістралях, якщо є поряд велосипедна доріжка; рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках; їздити не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей; перевозити пасажирів; буксирувати інші транспортні засоби;
- для катання на інших засобах (скейтборди, самокати, ролики тощо) слід обирати місце на безпечних майданчиках та ін., на проїжджу частину виїжджати заборонено.

2.3 Правила поведінки при користуванні громадським транспортом.

Правила особистої безпеки при знаходженні в автобусі, тролейбусі, трамваї:

- не притуляйтеся по можливості до дверей,;
- уникайте поїздки на сходах;
- не засинайте під час руху;

– держіться за поручні оскільки можливо одержати травму при різкому гальмуванні або маневрі транспортного засобу.

Після виходу із салону краще почекати, поки автобус від'їде, і лише потім переходити вулицю. Автобус або тролейбус, що стоїть, обходьте ззаду, трамвай - спереду, інакше ви ризикуєте потрапити під транспортний засіб.

При користуванні ескалатором уважно стежте за гострими і великими предметами, об які можна спіткнутися.

Коли ви берете таксі:

- намагайтеся користуватися державними машинами, що викликають більше довіри;
- стежте за тим, щоб таксист віз вас правильним і найкоротшим шляхом;
- точно і чітко називайте потрібну адресу.

2.4 Правила особистої безпеки при знаходженні в залізничному транспорті.

Щоб знизити ризик травмування, дотримуйтесь таких правил:

- не відчиняти зовнішні двері;
- не стояти на підніжці;
- не виглядати з вікон, особливо в сторону колії зустрічного руху;
- не перевозити вибухових та легкозаймистих речовин;
- не зривати без необхідності стоп-кран;
- не залишати на столі у вагоні скляний посуд, гострі предмети – вони можуть нанести вам поранення при різкому екстреному гальмуванні;
- ні за яких обставин не залишати своє місце до повної зупинки потяга;
- рухаючись вздовж полотна залізної колії, не підходьте ближче 5 м до неї;
- переходьте залізничну колію тільки в установлених місцях;
- перед переходом через залізничні колії по спеціальному настилу спочатку треба упевнитися відсутності потяга, який рухається; при наближенні потяга його треба пропустити та, упевнившись у відсутності потяга на сусідніх коліях, продовжувати свій рух;
- при переході через колії не підлазьте під вагони та не перелазьте через автозчеплення;
- при очікуванні потяга не влаштовувати на платформі рухові ігри, не бігайте по перону уздовж потяга, який рухається, робіть посадку та висадку з вагона при його зупинці.

2.5 Правила особистої безпеки в літаку

Перед кожним зльотом і посадкою старанно підганяйте ремінь безпеки. Він повинен бути щільно закріплений. Перевірте, чи немає у вас над головою важких валіз.

Безпосередньо перед можливою аварією прийняти безпечну фіксовану позу. Рекомендується зігнути і щільно зчепити руки під колінами (або схопитися за щиколотки). Голову треба покласти на коліна, а якщо це не виходить, нахилити її якнайнижче. Ноги варто виставити поздовж,

висунувши їх якнайдалі (але не під переднє крісло, яке при аварії може заклинити).

У момент удару варто максимально напружитися і підготуватися до значного перевантаження. Про стан усіх виходів із салону розповідає стюардеса. Обов'язково подумки уявіть свій шлях до найближчого виходу. А якщо ви сидите поруч з аварійним люком, то на вас покладається додаткова відповідальність: від того, чи зумієте ви його відчинити, залежить життя багатьох людей.

Пожежа в літаку. В літаку важливо запам'ятати розташування виходів.

При пожежі це необхідно ще й тому, що дим заважає не тільки дихати, але і бачити покажчики приладів. А найголовніше при пожежі - негайно після зупинки літака прямувати до найближчого виходу. При цьому:

- захистіть свою шкіру - на вас повинні бути пальто, шапка, ковдра;
- не дихайте димом, захищайтеся одягом, пригніться або навіть пробирайтеся до виходу рачкуючи - внизу диму менше; пам'ятайте - дим, а не вогонь перша небезпека;
- не стійте в натовпі при виході, якщо черга не рухається, пам'ятайте, що є інші виходи;
- якщо прохід завалений, пробирайтеся через крісла, опускаючи їх спинки; не беріть із собою ручну поклажу, це може коштувати вам життя;
- не відчиняйте запасні люки в тому місці, де зовні вогонь і дим, будьте рішучі і дисципліновані, боріться з панікою на борту будь-якими засобами, надайте максимальну допомогу стюардесі;
- не ставайте самі причиною пожежі: на борту літака треба поводитися з вогнем так, ніби ви їдете в бензовозі.

3 Дотримання Правил пожежної безпеки

3.1 Підчас канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в різних установах, організаціях, студенти повинні чітко виконувати **правила пожежної безпеки**:

- у разі пожежної небезпеки (наявності вогню, іскріння, диму) слід подзвонити до **служби 101** (якщо це можливо); повідомити - повну адресу, що горить, свій телефон, прізвище, ім'я та по батькові, скільки поверхів у будинку і, якщо ви знаєте - як до нього під'їхати;
- вікна відкривати не можна, адже кисень посилить полум'я; негайно вийти з приміщення, покликати дорослих; повідомити чи в приміщенні залишились люди;
- з висотного будинку не біжіть сходами вниз, якщо зайнялося внизу, а рятуйтеся на даху, використовуйте пожежну драбину, не користуйтеся ліфтами.

Щоб уберегти органи дихання від чадного газу, слід пробиватися до виходу поповзом, бо внизу менше диму, накрити голову шматком мокрої тканини, покривалом, пальтом тощо.

3.2 Основні вимоги пожежної безпеки в лісі.

Причинами пожежі в лісі можуть стати блискавка або засуха, але основною причиною виникнення пожеж у лісі є необережність людини.

Пам'ятайте, що украї **небезпечно**:

- кидати палаючі сірники, недокурки;

- палити суху траву; розводити вогнища;
- залишати в лісі промаслені або просочені іншою горючою речовиною шматки тканини.

Щоб запобігти пожежі дотриматись таких правил **поведінки в лісі**:

- розводити багаття в лісі тільки в спеціально передбачених для цього місцях;
- багаття розпалювати дрібними сухими сосновими і ялиновими гілками, корою, недогарком свічки, трісками тощо
- перед тим як розпалювати багаття, звільніть місце для нього від нагромадження сушняку, сухої трави або ж обкопайте місце навколо багаття невеликим рівчаком;
- під час дощу багаття розводити під накриттям з брезенту або плащ-накидки. У суху погоду навколо багаття прибирати суху траву, мох, хвою, щоб запобігти пожежі;
- перед сном багаття гасять і заливають водою;
- не лягайте відпочивати біля багаття - це небезпечно, ви можете обгоріти або й задихнутися;
- перед залишенням місця, де було розпалено багаття, обов'язково загасіть вогонь, залийте багаття водою, якщо її немає, то розгребіть головешки та подрібніть великі вуглини; покидати місце багаття можна тільки тоді, якщо є повне переконання, що вогонь не розгориться знову;
- якщо побачите десь покинуте багаття, яке розгорілося і його неможливо погасити, знайдіть можливість повідомити про це за телефоном "101" або "112". Категорично забороняється розводити багаття на торфовищі.

4 Правила безпечної поведінки на воді:

Відпочиваючи у прибережній зоні водоймища, річки чи озера, слід виконувати правила безпечної поведінки на воді:

- не запливати за огорожувальні буї, не підпливати до моторних човнів, вітрильників, веслових човнів та інших плавзасобів; не залізати на технічні та попереджувальні знаки, буї та інші предмети;
 - не використовувати рятувальні засоби і спорядження не за призначенням;
 - не стрибати у воду зі споруд, не пристосованих для цього, й у місцях, де невідомі глибина та стан дна;
 - не організовувати у воді ігри, пов'язані з пірнанням і захопленням тих, хто купається; не стрибати у воду з човнів, катерів, вітрильників та інших плавзасобів;
 - не використовувати для плавання дошки, камери від волейбольних м'ячів, рятувальні круги, надувні матраци (особливо у штормову погоду);
 - не купатися біля причалів та у вечірній час, особливо після заходу сонця;
 - не стрибати у воду в незнайомих місцях;
 - не купатися біля обривів, зарослих рослинністю берегів;
 - не засмічувати воду та узбережжя, не залишати та не кидати сміття.
- Заборонене купання у затоплених кар'єрах, каналах, озерах, пожежних

водоймах, ставках, морських акваторіях та інших водоймах, що не мають обладнаних пляжів сезонними рятувальними постами, не зареєстровані місцевою владою як місця масового відпочинку.

Коли вже трапилося лихо і хтось тоне, слід швидко витягнути потерпілого з води. Але робити це слід лише в тому випадку, коли ви це можете зробити, інакше існує загроза потонути разом. Якщо ви не впевнені у своїх силах - кличте на підмогу. До прибуття лікарів “швидкої допомоги” надайте першу медичну допомогу.

5 Надання допомоги при сонячному та тепловому ударі.

Тепловий удар виникає у разі тривалого перегрівання організму, особливо при підвищеному фізичному навантаженні. Це може статися у походах, на дачних ділянках, під час роботи в приміщенні з високою температурою, в умовах підвищеної вологості і за недостатнього провітрювання.

Що слід робити: ходити у кепі з довгим козирком, у сонцезахисних окулярах та в світлому одязі з натуральних тканин; не приймати сонячних ванн на голодний чи повний шлунок; якнайбільше перебувати у затінку; засмагати слід вранці до 11 години або після 16 години ввечері; користуватися захисними кремами; вмиватися кілька разів на день – бажано мінеральною водою.

Перші ознаки (сонячного та теплового удару): з’являється різка втома, слабкість, головний біль, запаморочення, біль у ногах, спині, нудота, блювота, шум у вухах, потьмарення в очах, посилене дихання, кровотеча з носа, а, можливо, й втрата свідомості. Якщо в цей час потерпілому не надати нагальної допомоги, він може загинути в щонайближчі години від зупинки дихання та кровообігу.

Як допомогти (при сонячному та тепловому ударах): потерпілого перенести у затінок і звільнити його тіло від одягу; змочити прохолодною водою голову та груди, на ділянку паху та під пахвами покласти шматки тканини, змоченої водою; за необхідності зробити штучне дихання і дати кофеїн, а за наявності головного болю - анальгін; викликати швидку допомогу; покласти потерпілого на спину. Якщо є позиви на блювання, потерпілий має лежати на боці; до приїзду лікаря треба боротися за життя потерпілого.

Для виведення зі стану непритомності потерпілому дають понюхати нашатирний спирт. Намагатися знизити температуру тіла, для чого потрібно накрити потерпілого вологою тканиною, увімкнути вентилятор. **Як допомогти** (при опіках): не змащуйте тіло ніякими речовинами (кремами, мазями, за винятком лікувальних); поверхню опіку потрібно закрити сухою стерильною пов’язкою.

Чого не слід робити: У спеку пити солодких газованих напоїв – вони спричиняють набряки, молока - посилює спрагу, вина – зневоднює організм. Не зловживати їжею.

6 Електробезпека

6.1 Для запобігання враження електрострумом при експлуатації електропобутових приладів та електромереж слід дотримуватись правил електробезпеки:

- не торкатися мокрими руками до електроустаткування та не витирати його мокрими ганчірками;

- не торкатися одночасно діючого електроустаткування та металевих конструкцій, що заземлені (труби водопроводу, опалювання і тощо);
- не можна користуватися несправними вимикачами, розетками, електричними приладами з пошкодженими проводами й пошкодженою ізоляцією;
- не можна з'єднувати проводи скручуванням, зав'язувати їх у вузли;
- не можна допускати зіткнення електричних проводів із телефонними та радіотрансляційними проводами, радіо й телеантенами, гілками дерев і покрівлями будівель.

Категорично **забороняється**:

- висмикувати вилку з розетки за шнур;
- обмотувати шнур навколо прасок, фенів і подібних приладів;
- накривати та залишати без нагляду ввімкнені освітлюючі електроприлади;
- користуватися саморобними електроприладами;
- використовувати електроприлади у ванні з водою.

У разі пошкодження ізоляції, несправності електроприладу, наявності обірваних електропроводів звертатися до фахівця електрослужби.

6.2 Безпека поведження при ураженні блискавкою.

Влітку часто гримлять грози і блискають блискавиці. Ураження блискавкою не дуже часте явище. Але від нього ніхто не застрахований.

Чого не слід робити: - ховатися під деревами (особливо тими, що стоять окремо). Найбільш небезпечні дерева – це дуб, тополя, ялина, сосна. Рідко блискавка б'є в березу і клен, майже ніколи - у чагарник; стояти прямо на відкритому просторі, (блискавка б'є в найвищу точку на місцевості); лягати на землю (таким чином ви підставите все тіло під удар блискавки), краще присісти навпочіпки в суху яму чи траншею, обхопивши ноги руками; бігти; їхати на велосипеді; купатися; перебувати поруч з металевими предметами, торкатися металевих споруджень, дротяної огорожі, тримати в руках довгі чи металеві предмети, (вудки, парасольки); стояти біля відчиненого вікна.

Що робити: потерпілого слід роздягнути; облили голову холодною водою та обгорнути мокрим холодним простиралом; якщо людина ще не опритомніла, треба зробити штучне дихання “рот у рот”, а при зупинці серця – непрямий масаж, поверхню опіку закрити пов'язкою та якнайшвидше викликати медичну допомогу або відправити до лікарні, не забуваючи, що в будь-який момент може наступити зупинка дихання і серця. Навіть якщо людина опритомніла, у неї можуть виявитися серйозні ушкодження внутрішніх органів.

Чого категорично не можна робити: закопуватись в землю, бо такий намір не просто марний, а й небезпечний (це відтягує не тільки застосування справді ефективних засобів допомоги – ви можете просто вморити потерпілого, якщо він наковтається землі).

7 Безпека під час проведення спортивних ігор:

- під час проведення ігор треба користуватися спеціальним спортивним одягом та спортивним взуттям, яке відповідає окремим видам спорту. Проводити ігри без спортивного одягу і спортивного взуття не дозволяється; - поступово давати навантаження на м'язи з метою запобігання травматизму – під час ігор треба виконувати вказівки тренера або судді, дотримуватись встановлених правил;

- в спортивних спорудах слід мати аптечку (на відкритих спортивних майданчиках - переносну аптечку) з набором медикаментів, перев'язувальних засобів.

- жваві ігри треба проводити на спортивних майданчиках, які повинні **відповідати таким вимогам:**

- майданчики не повинні бути огорожені канавами, дерев'яними або цегляними бровками;

- не менше ніж на 2 м від майданчика не повинно бути дерев, стовпів, парканів та інших предметів, що можуть спричинити травму;

- поверхня має бути рівна і не слизька.

8 Вимоги безпеки життєдіяльності при виникненні надзвичайної або аварійної ситуації.

Надзвичайна ситуація - порушення нормальних умов життя і діяльності людей на об'єкті або території, спричинена аварією, катастрофою, стихійним лихом чи іншою небезпечною подією, яка призвела (може призвести) до загибелі людей та значних матеріальних втрат.

Не панікувати, не кричати, не метушитися, а чітко і спокійно зателефонувати до служб екстреної допомоги.

8.1 Природні небезпеки.

Серед надзвичайних ситуацій природного походження на Україні найчастіше трапляються:

- геологічні небезпечні явища (зсуви, обвали, просадки земної кори);
- метеорологічні небезпечні явища (зливи, урагани, сильні снігопади, сильний град, ожеледь);
- гідрологічні небезпечні явища (повені, підвищення ґрунтових вод та ін.);
- пожежі лісових та хлібних масивів;
- масові інфекції та хвороби людей, тварин і рослин.

Щорічно в суху, жарку погоду небезпека від лісових та торф'яних пожеж різко зростає. Лісові пожежі виникають головним чином з вини людини та внаслідок деяких природних чинників.

Причиною пожеж з вини людини є: спалювання відходів на прилеглих до лісу територій, недопалки, кинутий сірник тощо. Найбільш небезпечними бувають жаркі та сухі літні дні.

Серед інфекційних захворювань найбільш поширені на території України дифтерія, кір, гострі кишкові інфекційні хвороби.

8.2 Радіаційна безпека.

З розвитком ядерної енергетики в багатьох країнах світу реальною загрозою стало радіоактивне забруднення навколишнього природного середовища та середовища проживання людей. Основними шляхами підвищення безпеки життєдіяльності в умовах радіоактивного забруднення є захист людини від:

- зовнішнього опромінення; ураження радіоактивними опадами;
- захист органів дихання та шлунково-кишкового тракту від попадання радіоактивних речовин всередину.
- У разі повідомлення про радіоактивну небезпеку необхідно:
- укритися в середовищі проживання чи виробничому середовищі. Стіни дерев'яних споруд послаблюють іонізуюче випромінювання в 2 рази, цегляні - в 10 раз, заглиблені цегляні та бетонні – в 40...100 разів;
- закрити кватирки та вентиляційні люки, ущільнити рами вікон та дверей;
- створити запас питної води, набрати її в закриті посудини. Підготувати мило та інші прості засоби санітарного призначення для обробки рук та інших частин тіла;
- після спеціального оповіщення провести екстрену йодну профілактику.

Йодистий калій чи водно-спиртовий розчин є перешкодою для надходження радіоактивного йоду в щитовидну залозу та сприяє виведенню радіонуклідів, що потрапили до організму. Їх приймають після їжі разом з рідиною один раз на 7 днів по 3-5 крапель.

Протягом тижня 1 раз на день наносити на поверхню кистей рук настоянку йоду у вигляді сітки.

8.3 Безпека поводження з вибухонебезпечними пристроями.

У разі виявлення вибухонебезпечного пристрою забороняється:

- наближатися до нього; пересувати або брати в руки;
 - користуватися засобами зв'язку;
 - розпалювати поряд багаття або кидати в нього предмети;
- Необхідно повідомити про виявлений пристрій органи цивільного захисту або міліції.

Розробив:

Начальник ВОП та БЖД

Г.І.Семків

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи

О.Г. Дзьоба

Завідувач кафедри БЖД

Я.М. Семчук

Провідний юристконсульт

В.В Протас